

Zabrze, 15 lipca 2022 r.

O C E N A

rozprawy na stopień naukowy doktora nauk medycznych mgr Krystiana Ratajczaka pt. „Wpływ medycznych czynności ratunkowych na wyniki leczenia oparzeń u dzieci”

Oparzenia ciała nadal stanowią poważny problem zdrowotny, społeczny jak i ekonomiczny. Na oparzenia szczególnie narażone są małe dzieci i młodzież szkolna. Na skuteczność leczenia oparzeń oraz jego efekt końcowy ma wpływ wiele czynników, począwszy od prawidłowego, natychmiastowego udzielenia pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia, medycznych czynności ratunkowych wykonanych przez Zespoły Ratownictwa Medycznego oraz od wstępnego leczenia w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym. W tym zakresie także ważna jest decyzja personelu medycznego w zależności od ciężkości oparzenia, czy pacjent powinien od początku być leczony w referencyjnym Ośrodku Leczenia Oparzeń czy w Oddziale Chirurgii Ogólnej powiatowego szpitala. Doktorant podjął się retrospektywnej oceny skuteczności wykonywanych medycznych czynności ratunkowych w oparzeniach u dzieci z województwa wielkopolskiego. Ponadto podjął się próby wskazania czynników mogących zoptymalizować wstępny okres leczenia oparzeń u dzieci. Stąd uważam, że podjęty przez Doktoranta temat jest celowy i uzasadniony, zarówno z poznawczego punktu widzenia jak i praktyki Zespołów Ratownictwa Medycznego. Przedstawiona mi do oceny rozprawa doktorska mgr Krystiana Ratajczaka pt. „Wpływ medycznych czynności ratunkowych na wyniki leczenia oparzeń u dzieci” jest starannie zredagowanym i oprawionym wydrukiem komputerowym. Rozprawa doktorska liczy 106 stron. Dokumentację graficzną stanowią 43 ryciny, 15 tabel, jedna fotografia. W tym miejscu chciałbym zwrócić uwagę, że opisy tabel powinny być umieszczone nad tabelami bez kropki na końcu opisu. Natomiast niektóre opisy tabel są nieprecyzyjne, zbyt ogólnikowe /tabela 11, 12, 13, 14, 15 np. z tytułem „Wartości mierzalne cz. 1”/. Rozprawę podzielono na odpowiednie dla tego rodzaju prac rozdziały takie jak: wstęp, cele pracy, materiał i metody, wyniki badań, mówienie wyników i dyskusja, wnioski, streszczenie w języku polskim i angielskim oraz piśmiennictwo. Poszczególne rozdziały są kompletne i logicznie ze sobą powiązane.

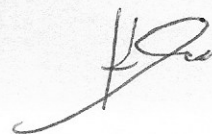

Treść przedstawionej do recenzji pracy jak i zakres prowadzonych przez Doktoranta badań w pełni odpowiadają tematowi określone w tytule.

We wstępie liczącym 35 stron Doktorant opierając się w większości na aktualnym piśmiennictwie szczegółowo podaje między innymi epidemiologię, definicje, podział oparzeń, objawy, szczegółowy opis postępowania przedszpitalnego przez Zespół Ratownictwa Medycznego w ramach medycznych czynności ratunkowych oraz obowiązujące przepisy prawa związane z ratownictwem medycznym. Rozdział ten jest napisany przejrzyście i logicznie. Bogato cytowane piśmiennictwo obejmuje 131 pozycji, w tym 77 pozycji z ostatnich 10 lat, związane tematycznie z rozprawą, jest ułożone w kolejności cytowań. Doktorant w rozdziale piśmiennictwo nie uniknął błędów. W licznych pozycjach podaje na początku pełne imię przed nazwiskiem co nie jest stosowane od strony redakcyjnej, znacznym błędem jest podanie pod różnymi numerami piśmiennictwa tych samych artykułów /poz. 4, 18, 28/, /poz. 1, 6/ oraz /poz. 55, 58/. W pozycji 73 pominięto rok wydania. Cele pracy w liczbie trzech korelują z treścią zawartą w tytule rozprawy. Wydaje mi się, że korzystniej byłoby w celu drugim użyć słowa „ocena” zamiast „analiza”, która jest narzędziem badawczym.

W rozdziale „Materiał i metody” Doktorant poddaje ocenie dokumentację medyczną 189 pacjentów od wieku niemowlęcego do 18 roku życia, przyjętych do Specjalistycznego Zespołu Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem w Poznaniu w 2017 roku. Analizie poddano dane demograficzne, etiologię, stan kliniczny, pierwszą pomoc, medyczne czynności ratunkowe oraz leczenie ratunkowe i specjalistyczne. Wyniki badań poddano analizie statystycznej przy użyciu programu statystycznego Statistica 12. Rozdział „Materiał i metody” Doktorant dokładnie zaplanował i konsekwentnie realizował. Rozdział ten nie budzi zastrzeżeń merytorycznych i pozwala osiągnąć zamierzone cele.

Wyniki badań szczegółowo opisane, a także zilustrowane tabelami i rycinami posiadają wartość aplikacyjną i czynią pracę czytelną, a wyniki przekonujące. Doktorant między innymi wykazał, że częściej ulegają oparzeniu chłopcy (59%) niż dziewczynki (41%), a najliczniejszą grupę stanowiły dzieci do drugiego roku życia (62,43%). Najczęstszą przyczyną oparzeń w grupie badanej były gorące posiłki prowadzące do oparzenia głowy i szyi (58%). Niestety, aż w 51% przypadków rodzice lub opiekunowie nie udzielili pierwszej pomocy poprzez schładzanie miejsca oparzonego. Prawidłowo wykonane czynności w pełnym zakresie przez Zespoły

Ratownictwa Medycznego stwierdzono zaledwie w 9%. Czas hospitalizacji dzieci z raną oparzeniową w 85% wynosił powyżej 5 dni. Prawidłowo przeprowadzona, dobrze udokumentowana analiza statystyczna wyników badań nie budzi zastrzeżeń i skłania do przyjęcia wyników badań za rzetelne.

W rozdziale „Omówienie wyników i dyskusja” Doktorant szeroko i trafnie omawia wyniki przeprowadzonych badań na tle opracowań innych autorów, co niewątpliwie świadczy o szerokiej Jego wiedzy w tym zakresie, swobodnym poruszaniu się w temacie i umiejętności prowadzenia wnikliwej analizy badanego materiału.

Końcowe wnioski w liczbie trzech są wyważone i wynikają z przeprowadzonych badań. Wnioski są odpowiedzią na zadania postawione w celu pracy. Jednak moim zdaniem wnioski są zbyt obszerne, powtarzają w pewnych miejscach wyniki badań.

Na zakończenie pragnę wyraźnie podkreślić, że przedstawione w recenzji uwagi głównie o charakterze redakcyjnym wynikają z obowiązku recenzenta i w niczym nie umniejszają wartości merytorycznej pracy, którą oceniam bardzo pozytywnie. Uważam, że rozprawa doktorska mgr Krystiana Ratajczaka jest interesująca, dobrze i logicznie zaplanowana, wnosi wartości naukowe z elementami nowatorskimi jak i wartości praktyczne. Merytoryczna strona pracy i interpretacja wyników jest prawidłowa i w pełni zasługuje na uznanie. Doktorant dowiódł tym samym swoją dojrzałość naukową. Przedstawiona mi do recenzji rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13 ust. 1. Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.). W związku z powyższym mam zaszczyt wystąpić do Kapituły Kolegium Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z wnioskiem o dopuszczenie mgr Krystiana Ratajczaka do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

KIEROWNIK
Katedry i Zakładu Medycyny Ratunkowej
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

prof. dr hab. n. med. Krystyn Sosada